

УБМБУ Судакъ шеэри
больгеси «Къырымтатар
тилиде окъуткъан 3
номералы орта
умумтасиль мектеби»

КЪЫРЫМ ЭВЛЯДЫ

III НЕШИР

Ноябрь 2023с.

Къарадагъгъа сефер

Газетанынь бу номерасында:

*Къарадагъгъа сефер
Къырым январдагълары
Аналар куню!
Масал*

Кузь татили девамында талбелеримиз эвде отурмадылар. Татиль вакъытында Къырымнынъ дюльбер кошелерини кезип зиярет эттилер. Олардан бири — **Къарадагъ январдагъы**.

Актив, меракълы ве файдалы шекильде кечирильген татиллер — окъуштан сонъ раатланмакъ ичюн яхшы бир фырсаат.

7-а, 7-б ве 9-б сыныф талбелери тарих оджасы Абдувелиева Елена Владимировнанен бирликте дюньянынъ энъ къадимий январдагъына — Къарадагъгъа сеферге бардылар.

Бу сефер талбелерни рухландырды ве оларда тек эйи теэссураатларны къалдырды. Талбелер дюльбер манзаранынь фоторесимлерини чыкъардылар.

Къырым янардагълары

Кимерде къайнагъан ташлар къалын топракны тешип чыкъмагъа ёл тапмайлар, лякин ер устюни къабарталар. Бойле этип **Аю ве Кастель дагълары** пейда олды.

Ер юзю ойле бир къабарды ки, Аюдагъ 565 метр, Кастель 439 метр юксекликке котерильди. Бойле сой дагъларгъа диापир дейлер. Кастель Алушта янында, Аюдагъ Алушта-Ялта арасында ерлешелер.

Къарадагъ — дюнъяда энъ къадимий (120-160 миллион йыл эвельси) «юкълагъан» янардагъ сайыла. О, Къырымнынъ Судакъ тарафында, Коктебель ве Отуз койлерининъ арасында ерлеше ве 22 квадрат км. мейданлыкъны къаплай. Энъ юксек нокътасы 577 метр.

Онынъ эки агъзы бар. Къоба-Тёпе агъзындан лава денъизге тёкюльген. О, сувуйым дегенде, Азиз адлы агъзындан кене толып ташкъан лава акъкъан. Сонъ еллер ве денъиз суву ташларны ялап тешик ачкъанлар. Онъа халкъымыз Шейтан Къапу адыны къойгъан.

Даа бир къадимий янардагъдан **Феленк-Бурун (Мыс Фиолент)** яратылды. О, Акъярнынъ янындадыр. Онынъ устюни къабурчакъ таш къаплагъан.

Шимди юнан къыраличеси Ифигениянынъ адыны ташыгъан къая да янардагънынъ бир парчасыдыр.

Аналар куню!

АНА

Ана, анай,
Аначыгъым,
Къаным-джаным,
Кучь-къудретим,
Ой-фикирим,
Саф виджданым,
Бу дюньяда
Сенсинъ меним
Бахт йылдызым,
Сенсинъ, Анам,
Ильки эм де
Сонъки сёзюм.

УБМБУ Судакъ шеэри
больгеси «Къырымтатар
тилинде окъуткъан 3
номералы орта умумтасиль
мектеби»нинъ башлангъыч
сыныф талелелери севимли
аналарыны озь эллеринен
япкъан бахшышлары иле бу
байрамнен хайырлайлар.

Эписи аналарны джан-
юректен хаырлаймыз,
къавий сагълыкъ ве узун
омюр тилеймиз!!!

Ана, анай,
Аначыгъым —
Улу инсан!
Седжде этем
Санъа даим
Пек инанам:
Сербестликнинъ,
Саф эмекнинъ
Чырагъысынъ,
Намус, сезги,
Адалетнинъ
Чокърагъысынъ!

Масал

«Тавшандан къркъкъан да бар»

– Бу да яшайшымы?! – деп опькелей бир кунь озь-озюни аджыгъан Тавшан. – Эр шейден къркъам, эр шей мени къркъуза. Къуру пытакъ чырт этсе – мен абдырайым, къушчыкъ бир чалыдан экинджи чалыгъа учса – отюм патлай. Япракъларны шатырдатып сычан озь ювасына чапса, мени бу да къркъуза. Дюнъяда мен къркъмагъан бир шей бармы экен? Эр шейден къркъып, къалтырап яшамакътан коре, сувда богъулмакъ эйдир...

Узун къулакъ бу ерге якъын гольге тараф ашыкъа.

Гольге чапып келе ве терендже ер къыдырып башлагъанда, ялыда бир Бакъа секирип юргенини коре. Бизим Тавшан къркъусындан узун къулакъларыны басып, пысып къала. «Эписи бир оледжем, не олса олсун!» – деп тюшюне ве Бакъанынъ устюне атыла. О исе даа тездже секиреклеп къычырып башлай:

– Вай, анам! Къркъунчлы Тавшан меним пешимден къувалай, мени ашамагъа истей. Вай, къркъам! Вакъ-вакъ, къркъам!.. – деп озюни сувгъа ташлай.

Бакъадан бойле шейни умют этмеген Тавшан шашкъанындан арт аякълары устюне отурып къала.

– Ана санъа бир шей даа! Демек, менден де къркъкъанлар бар... Бойле экен, гольде богъулмакътан възгечейим. Кене ормангъа къайтайымчы... – деп озь эвине къайта.

Тавшан гольден узакълашып кете. Аля бугунь озь орманында эвельки киби яшай.

